

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

12 Aralık 2012 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

12 Aralık 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

1:18

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:18

Haydar AKAR	(Kocaeli)	1
Dr. Hüsnü TEKİN (Şeker Kurumu Başkanı)		2:4
Öneri 1 (2010 yılına ait)		4
Cevap		4
Dr. Hüsnü TEKİN (Şeker Kurumu Başkanı)		4:5, 6:8, 8:9
Haydar AKAR	(Kocaeli)	5:7, 9
Kamer GENÇ	(Tunceli)	7, 9:10
İsmail GÜNEŞ	(Uşak)	8, 9
Mehmet GELDİ	(Giresun)	9
Ali SARIBAŞ	(Çanakkale)	9
Sayıştay Temsilcisi		9:10
Mustafa Gökhan GÜLŞEN	(Kastamonu)	10
Öneri 2		10
Cevap		10
Haydar AKAR	(Kocaeli)	10:11, 15:18
Mustafa Gökhan GÜLŞEN	(Kastamonu)	11
Mehmet Azmi AKSU (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürü)		11, 17:18
Dr. Hüsnü TEKİN (Şeker Kurumu Başkanı)		11, 15:17, 18
Mehmet DOMAÇ	(İstanbul)	12, 14
Ali SARIBAŞ	(Çanakkale)	12:13, 17
Alaattin YÜKSEL	(İzmir)	13:14
İsmail GÜNEŞ	(Uşak)	14:15

Açılma Saati: 10.45

Kapanma Saati: 12.18

BİRİNCİ OTURUM

12 Aralık 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 10.45

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ : Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ : Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP : Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

_____0_____

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24'üncü Yasama Dönemi, 3'üncü Yasama Yılı'nın Beşinci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Değerli üyeler, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Şeker Kurumu, bildiğiniz gibi, 2001 yılında çıkarılan 4634 sayılı Şeker Kanunu ile kurulmuştur. Kurumun karar organı olan Şeker Kurulu ülkemizdeki düzenleyici ve denetleyici kurullardan bir tanesidir. Şeker Kurumu yurt içi şeker talebini yurt içi üretimle karşılamak üzere Şeker Kanunu'nun uygulanmasını sağlamak, şekerin fiyatlandırma ve pazarlama şartları ve yöntemlerini düzenlemek, şeker ve üretimindeki usul ve esasları belirlemek, ülkemizin kendine yetecek düzeyde şeker üretim ve arzını planlamak, pancar ve şeker üreticilerinin sağlıklı bir piyasada çalışmalarına ortam hazırlayacak düzenlemeler yapmak üzere kurulmuştur.

Şimdi, Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Şeker Kurumu Başkanı Doktor Hüsnü Tekin'e söz vereceğim. Öncesinde toplantımıza katılan Kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayırdır?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, hayır.

Sayın Başkan, zannediyorum 7 Yönetim Kurulu üyesinin 4'ü burada.

BAŞKAN – Çoğunluğu burada, diğerlerinin mazeretleri var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yine, 3 arkadaş bulunmuyor Yönetim Kurulunda.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, merak ediyorsanız söyleyeyim ama şu anda listeyi içeriden istiyorum. Bir arkadaşımızın yurt dışında olduğu bilgisi verildi, bir arkadaşımızın da uluslararası bir konferansta konuşmacı olarak toplantısı olduğunu söylediler. Diğer arkadaşla ilgili bilgiyi alırsız birazdan. Çoğunluğu burada yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, prensip kararı olarak yönetim kurulu tamamıyla burada bulunmadığı zaman...

BAŞKAN – Tamamı değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...yurt dışındaki hariç...

BAŞKAN – Tamamı değil, çoğunluğu. Hayır, lütfen, tamamı değil, çoğunluğu. Şimdi, yurt dışında olan bir kişi veya raporlu olan bir kişi olursa...

Bakın, arkadaşlar, yani bizim uyguladığımız, Yönetim kurulunun çoğunluğunun burada olmasını arıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

BAŞKAN – Yani önceki şeye de bakabiliriz.

Evet, Hüsnü Bey, buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli Sayıştay denetçileri, değerli katılımcılar; toplantımızın sektörümüze ve milletimize hayırlı olması temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başlangıcında, temel bir gıda maddesi ve aynı zamanda önemli bir ticaret emtiası olan şekerin ülkemizdeki ve dünyadaki mevcut durumuna ilişkin bazı bilgiler ile sektördeki son gelişmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Temel gıda maddesi olan şeker tarımda, şeker ve şekerli mamul üretiminde sağladığı istihdam ve oluşturduğu katma değerle ülkemizde üretilen, stratejik öneme sahip ürünlerden biridir. Ülkemiz sanayi üretiminde yarattığı katma değerle yüzde 10'luk paya sahip olan gıda ve içecek sektörünün en önemli girdisi olarak veya evsel tüketimde doğrudan kullanılmak üzere ülkemizin ihtiyacı olan şeker, yıllık ekonomik büyüklüğü 5,7 milyar TL olan ülkemiz şeker sektörü tarafından üretilmektedir. Tarımsal ürünler olan pancar ve mısır ham madde olarak kullanan ülkemiz şeker sektörü, pancar ve mısır üreticilerinden başlayarak kristal şeker ve nişasta bazlı şeker üreticileri, şekerli mamul üreticileri ve nihai tüketiciye kadar oldukça geniş bir kesimi doğrudan ilgilendirmektedir.

Dünyada tatlandırma amacıyla kullanılan şeker ve şeker alternatifleri tatlandırıcılar olmak üzere iki çeşit tatlandırıcı bulunmaktadır. Şekerlerin ise biri pancar veya kamıştan elde edilen sakkaroz, diğeri nişasta içeren mısır, pirinç, patates gibi tarımsal ürünlerden elde edilen nişasta bazlı şekerler olmak üzere iki temel türü bulunmaktadır.

Dünya tatlandırıcılar pazarında sofr şeker veya beyaz şeker olarak bildiğimiz sakkarozun payı yüzde 77; nişasta bazlı, yüksek fruktozlu şurupların payı yüzde 8; nişasta bazlı glikoz şuruplarının payı yüzde 5; sakkarin, aspartam gibi yüksek yoğunluklu tatlandırıcıların payı ise yüzde 10 olarak hesaplanmaktadır.

Dünyada yılda 155-160 milyon ton civarında üretilmekte olan beyaz şekerin hâlen yaklaşık beşte 1'i pancardan, beşte 4'ü ise şeker kamışından elde edilmektedir. Dünya şeker talebinin yıllık yaklaşık yüzde 2'lik büyüme ile 2020 yılında 185 milyon tona ulaşması beklenmektedir.

Dünyanın en büyük şeker, sakkaroz üreticisi ve ihracatçısı, kamış şeker üreticisi Brezilya olup dünyanın üretiminin yaklaşık beşte 1'i, dünya ihracatının ise yarısına yakını Brezilya tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünyanın en büyük şeker tüketicileri ise sırasıyla Hindistan, Çin ve Brezilya'dır. Dünyada hâlen 22 kilogram olan kişi başına yıllık ortalama şeker tüketimi İsrail'de 68 kilogram, Brezilya'da 57 kilogram, İsviçre ve Belçika'da 52 kilogram, Almanya'da 41 kilogram, Fransa'da 36 kilogram, İngiltere'de 31 kilogram, ABD'de 30 kilogram, ülkemizde ise 29 kilogramdır. Hindistan'da 18 kilogram, Çin'de ise 10 kilogramdır.

Dünyada üretilen şekerin beşte 1'ini oluşturan pancar şekerinin yüzde 6'sı ülkemizde üretilmektedir. Ülkemiz pancar üreticileri ülkeler arasında ABD, Fransa, Almanya ve Rusya'dan sonra 5'inci sırada yer almaktadır.

Dünya şeker borsa fiyatları, dünya ticaretinde hâkim pozisyonunda bulunan kamış şeker tarafından belirlenmektedir. Şeker, dünya borsa fiyatı en değişken ürünlerin başında gelmekte olup fiyatlar çok kısa zaman dilimlerinde önemli değişiklikler gösterebilmektedir. Dünyada şeker konusunda son yıllardaki en çarpıcı gelişme, fiyatların son birkaç yılda 2 katına çıkmış olmasıdır. Nitekim, 2007 yılı ortalaması 309 dolar/ton olan fiyatların, 2011 yılı Temmuzunda tonu 876 dolara kadar yükselmiştir. Arz eksikliğinin yerini arz fazlasının almaya başlamasıyla düşmeye başlayan şeker fiyatları elverişli hava şartlarına bağlı olarak başta Brezilya, Çin, Avustralya ve Meksika gibi ülkelerde arz fazlalığı olacağı öngörüsüyle bugünlerde 510 dolar/ton civarına düşmüştür.

Pancar şekerinin ihraç pazarlarında pancara göre daha ucuz bir ham madde olan kamıştan elde edilen şekerle rekabet şansının düşük olması nedeniyle, dünyada kamış yetiştirilmesine uygun olmayan, sadece pancar yetiştirilebilen bölgelerde şeker ticaret amacıyla değil, ihtiyaca yetecek miktarda üretilmektedir. Ülkemizde de Şeker Kanunu'nu uygulamakla görevli Kurumumuz, ülkemiz şeker ihtiyacının yurt içinde üretilen tarımsal ham maddeler olan pancar ve mısır kullanılarak yurt içinden karşılanmasını sağlama çalışmaktadır.

Ülkemizde 2011-2012 şeker üretim döneminde, altmış vilayete bağlı 4.368 köy ve kasabada 172 bin pancar çiftçisi tarafından 297 bin hektar alanda 16 milyon ton pancar üretimi gerçekleştirilmiştir. Şeker üreticisi şirketler tarafından çiftçilerimize 1 ton pancar için yapılan ödeme miktarı bir önceki yıla göre yüzde 14 daha fazla gerçekleşmiştir. Son beş yıl içerisinde ülkemizde pancar verimi sürekli artmış, modern tarım uygulamalarının yaşanan olumlu iklim koşullarıyla birleşmesiyle ülke tarihinin en yüksek pancar verimine ulaşmıştır.

Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden bu yana on bir yılı aşkın bir süredir günümüze gelinen noktada pancar şeker ve nişasta bazlı şekerde yeterli arz sağlanmış, bunun sonucunda laboratuvar ve ilaç amaçlı küçük miktardaki ithalat dışında gıda amaçlı şeker ithalatı yapılmamıştır.

Sayın Başkan ve değerli üyeler; dünya petrol fiyatlarındaki dalgalanmalar ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimler sonucu pancar ve kamışın yanı sıra mısır, buğday gibi tarımsal ham maddelerden yakıt amaçlı biyoetanol üretimi de her geçen gün daha büyük önem kazanmaktadır. Örneğin, Brezilya'da üretilen kamışın yarısından fazlası biyoetanol -başka bir deyişle akaryakıtta- diğer yarısı ise şeker üretiminde kullanılmaktadır. 2005 yılında yaklaşık 31 milyar litre olan dünya yakıt etanol üretimi 2011 yılında 83 milyar litreye çıkmış, başka bir ifadeyle, altı yılda 2,5 kat artmıştır. 2013 yılında ise 86,7 milyar litreye ulaşması beklenmektedir. Dünyanın en büyük yakıt etanolü üreticileri, sırasıyla, Amerika Birleşik Devletleri, Brezilya ve Avrupa Birliğidir.

Biyoetanol, ülkelerin kendi düzenlemelerine göre benzine yüzde 25'e kadar varan oranlarda katılabilmekte, ülkemizde de benzine 2013 yılından itibaren en az yüzde 2; 2014 yılından itibaren de en az yüzde 3 oranında yerli tarım ürünlerinden üretilmiş etanol katılması yasal olarak zorunlu hâle getirilmiştir. Dünyanın birçok ülkesi gibi ülkemizde de uygulamaya geçecek olan akaryakıtta etanol harmanlama zorunluluğu, ülkemizde şekerin tarımsal ham maddeleri olan pancar ve mısır üretiminde yeni perspektifler için bir fırsat oluşturabilecek niteliktedir.

Diğer bir şeker olan nişasta bazlı şekerin glikoz ve izoglikoz olmak üzere iki ana türü bulunmaktadır. Nişasta bazlı şekerin mısırdan üretildiği ülkelerde izoglikoz "yüksek fruktozlu mısır şurubu" olarak da adlandırılmaktadır. Yüksek fruktozlu mısır şuruplarının dünyada yıllık üretim miktarı kuru madde olarak 13,5 milyon tondur. Bu miktarın yüzde 60'ı bu konuda dünya lideri olan Amerika Birleşik Devletleri'nde üretilmektedir. Şeker üretiminde kota uygulaması bulunmayan ABD'de, yıllara göre değişmekle birlikte, son yıllarda 4 milyon tona yakın pancar şeker, 3 milyon tona yakın kamış şeker olmak üzere 7 milyon ton civarında kristal şeker, 8 milyon tonun üzerinde izoglikoz, 4 milyon tona yakın da glikoz üretilmektedir. ABD'de 2011-2012 dönemi itibarıyla 10 bin tona yakın kristal şeker, 10 milyon ton civarında da nişasta bazlı şeker tüketilmiştir.

Ülkemizde nişasta bazlı şekerin her iki türünün de -glikoz ve izoglikoz- üretimi 1990'lı yıllarda başlamış ve Şeker Kanunu öncesinde mısırdan üretilen nişasta bazlı şekerlerin üretim kapasitesi 1 milyon tona yakın seviyelere ulaşmış, herhangi bir kota uygulaması olmadığından kanun öncesinde yurt içine arz edilen nişasta bazlı şeker miktarı 460 bin ton seviyelerine ulaşmıştır. Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girmesi sonrasında ilk kez 2002-2003 yılında kota tahsisı başlamıştır. Kanun gereği olarak, glikoz ve izoglikoz dâhil nişasta bazlı şekerler için belirlenen toplam kota miktarı ülke toplam kotasının yüzde 10'unu geçmemektedir. Ancak Bakanlar Kurulu bu oranı yüzde 50 artırmaya veya yüzde 50 eksiltmeye yetkili bulunmaktadır.

Ülkemizde Şeker Kurulu tarafından kota tahsisı yapılan 5 şirkete ait 6 fabrikada yurt içine arz etmek üzere nişasta bazlı şeker üretimi yapılmakta, kotası bulunmayan 4 şirket ise nişasta ve ihraç amaçlı nişasta bazlı şeker üretmektedir. Şeker Kanunu'nun yurt içi talebi karşılayacak düzeyde şekerin yurt içinde üretilmesi temel amacı doğrultusunda, 2009 yılında yapılan yönetmelik değişikliği ile yurt içine arz edilecek nişasta bazlı şeker üretiminde kullanılan mısırın da yurt içinden temini sağlanmıştır. Tamamlanan son pazarlama yılı olan 2011-2012 pazarlama yılı için Şeker Kurulu tarafından 2 milyon 200 bin ton pancar şeker ve 244 bin ton nişasta bazlı şeker A kotası olarak verilmiş, daha sonra nişasta bazlı şeker kotası Bakanlar Kurulu tarafından yüzde 35 oranında artırılarak toplam 330 bin tona çıkmıştır.

Söz konusu yılda 510 bin ton da nişasta bazlı şeker üretilmiş, bunun 330 bin tonu yurt içine, 177 bin tonu doğrudan veya şekerli mamul içinde ihracat amaçlı olarak yurt dışına satılmıştır.

Avrupa Birliği'nde ise, sakaroz (beyaz şeker veya kristal şeker) ve izoglukoz kota kapsamında, glikoz kota kapsamı dışında olmak üzere hem sakaroz, hem de nişasta bazlı şekerin her 2 türünün üretimi yapılmaktadır. Avrupa Birliği'nde 13 milyon ton beyaz şeker ve 690 bin ton (kuru madde olarak) izoglukoz kota kapsamında üretilmektedir. 690 bin ton kuru madde bazındaki izoglukozun ticari olarak satıldığı hâldeki karşılığı 920 bin tondur. Avrupa Birliği'nde ayrıca kota kapsamı dışında yaklaşık 4,5 milyon ton civarında glikoz üretilmektedir.

AB'de 2006 yılında şeker sektörünün daha rekabetçi hâle getirilebilmesi için yapılan reform çalışmalarında 2015 yılında kotaların kaldırılmasına karar verilmiş ancak son günlerde yapılan tartışmalarla bu kota kaldırma eyleminin 2020 yılına kadar ötelenmesi konusu tartışma konularından, en önemli konularından birisini teşkil etmektedir.

Avrupa Birliği'ndeki gelişmeler ve bunların dünya piyasalarına yansımaları yakından izlenmekte ve Şeker Kurumu olarak ülkemizde sürdürülebilir şeker üretimi için gerekli tedbirler kanun çerçevesinde kurulumuzca ve kurumumuzca yerine getirilmektedir.

Dünya tatlandırıcı pazarında şeker eşdeğeri olarak kullanılan tatlandırıcılar yüzde 10'luk bir paya sahip ve yüksek yoğunluklu tatlandırıcılar olarak adlandırdığımız düşük kalorili ve şeker hastaları için piyasaya sürülen ürünlerdir. Bunlardan bazıları bitkilerden elde edilirken, bir kısmına bitkilerden elde edilmiş formuna kimyasal işlemler uygulanarak ürünün kimyasında bazı

değişiklikler yapılmakta, diğer bir kısmı ise kimyasal maddelerden sentez yoluyla üretilmektedir. Bunların tatlılığı yani yüksek yoğunluklu tatlandırıcıların tatlılığı 30 ila 8000 kat şeker eşdeğeridir. Aynı tatlılığı sağlamak için gereken şekerin maliyet farklılığı ise 2 ila 45 kat daha ucuza temin edilebilmektedir. Ülkemizde, söz konusu tatlandırıcıların gıdalarda kullanımına ilişkin limitler Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğiyle düzenlenmiştir.

Ülkemizde yüksek yoğunluklu tatlandırıcılar üretilmemekte, yurt dışından ilaç, gıda ve diğer alanlarda kullanılmak üzere ithal edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; Şeker Kanunu'nun en etkin şekilde uygulanabilmesi için kurumun düzenleyici ve denetleyici misyonunu layıkıyla yerine getirme çabaları sonucunda, sektörde bugün; yurt içi şeker talebinin yurt içi üretimle karşılanması suretiyle şekerde gıda güvenliğine erişilmiş, sektörün stok yükü azaltılmış, pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker sektörlerinin bir denge içinde faaliyet göstermesi sağlanmış, şeker fiyatları istikrara kavuşmuş, saydam, katılımcı ve sektörün tüm kesimlerinin menfaatlerini buluşturan bir işleyiş tesis edilmeye çalışılmıştır.

Şeker Kurumu, yasal bir zorunluluğu bulunmamasına karşın, önümüzdeki yıllar için sektörün tüm taraflarını bir araya getirerek stratejik plan çalışmalarına başlamış ve planın amacı "Ülkemizde, dünyadaki uygulamalar ile üretim ve tüketimdeki gelişmeler gözetilerek, şeker sektöründe yerli hammadde kullanılması suretiyle yurt içi şeker talebinin uygun kalite ve fiyatla yurt içi arzla sürdürülebilir bir şekilde karşılanmasını sağlamak" olarak belirlenmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarının Türk şeker politikasının yol haritasının belirlenmesinde önemli bir katkı sağlayacağı inancını taşımaktayız.

Kurumun bu faaliyetlerle birlikte şeker mevzuatının kendisine verdiği diğer görevleri yerine getirebilmesi için idari kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla kanunla verilen kadro sayısı sınırını aşmamak üzere kamu personeli seçme sınavıyla 2 kez uzman yardımcısı sınavı yapılmış ve alınmıştır.

Şeker Kurumu, kendine yeterli ve sürdürülebilir pancar ve şeker üretimi için, Avrupa Birliği şeker rejiminin yanı sıra, Dünya Ticaret Örgütü ve diğer uluslararası gelişmeleri yakından takip ederek Türk şeker sektörünün geleceğini belirleyen politikaların oluşturulması, kaçak şeker girişleriyle mücadele; şeker ucuz alternatif teşkil eden sakarin, aspartam gibi ithal tatlandırıcıların kullanımının izlenmesi; ihracat kaydıyla düşük fiyattan alınan şekerin, yurt içine yüksek fiyatla satışının engellenmesi; sıvı formda şeker üreten fabrikalara kütesel debimetre tesis edilmesi yoluyla kota dışı şeker arzının engellenmesi gibi çalışmalarda etkinliğini artırarak ve kararlılıkla sürdürme gayreti içerisinde.

Sözlerime burada son verirken, Yüce Komisyonunuza, sayın Sayıştay denetçilerine ve tüm katılımcılara ilgi ve katkılarından dolayı şahsım ve Şeker Kurumu adına şükranlarımı sunuyor, toplantımızın hayırlı ve verimli geçmesini dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, 2010 yılına ait 2 adet öneri bulunmaktadır.

İlk öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

- 1) Şeker Kurulunun nişasta kökenli şeker kotasının artırılması ile ilgili görüşünü oluştururken kurum elemanlarının kota tespiti ile ilgili inceleme ve değerlendirmeleri ile pazarlama yılına devreden stok ve beklenen üretim miktarının, şeker tüketimini karşılama yeterliliğini dikkate alması ve sektörde faaliyet gösteren rakip üreticiler arasındaki dengeyi korumaya özen göstermesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ŞEKER KURULU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Tüm komisyonumuzun ve katılımcıların çok iyi bildiği gibi, nişasta bazlı şeker kotaları Şeker Kanunu'nun 3' üncü maddesinde yer alan "Nişasta kökenli şekerler için belirlenecek toplam A kotası, ülke toplam A kotasının % 10'unu geçemez. Bakanlar Kurulu bu oranı, Kurumun görüşünü alarak % 50'sine kadar artırmaya, % 50'sine kadar eksiltmeye yetkilidir." hükmü çerçevesinde kurul tarafından belirlenmekte, belirlenen bu kota Şeker Kurulu'nun görüşü de alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu tarafından artırılıp eksiltilebilmektedir.

Gerek nişasta bazlı şeker kotalarının belirlenmesi, gerekse nişasta bazlı şeker kotaları hakkında görüş oluşturulması sırasında, Kanun'un yurt içi talebin yurt içi üretimle karşılanması temel amacının yanı sıra, Kanun gerekçelerinde yer alan şeker üretiminde istikrarın sağlanması ve korunması, şirket ve ülke bazında üretim kaybının önlenmesi, piyasaya düzenli şeker arzı gibi

hususların yanı sıra, üretim, satış, stok gibi piyasa gerçekleştirmeleri dikkate alınmakta olup, çalışmalar önceki yıllarda olduğu gibi bundan böyle de öneri doğrultusunda titizlikle sürdürülecektir.

Öneri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu kararına esas olmak üzere, 2011/12 pazarlama yılı nişasta bazlı şeker kotalarının yüzde 35 oranında artırılmasına ilişkin Kurul görüşü Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na iletilmiş, Bakanlığın da benzer görüşüyle Bakanlar Kurulunca 2012/3026 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2011-2012 pazarlama yılı için nişasta kökenli şeker kotası yüzde 35 oranında artırılmıştır yani yüzde 50 oranından yüzde 35'e düşürülmüş, bu da bunun karşılanması için gerekli olan glikoz ihtiyacının ülkede ithalata sebebiyet vermeden yurt içinden temin edilmesini amacını taşımaktadır.

BAŞKAN – Öneriyle ilgili olarak söz talebi...

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce, Genel Müdür açıkladı, glikoz veya nişasta bazlı şekerler nerelerde kullanıyor, niçin kullanılıyor ve ihtiyaç var mıdır?

Şimdi, Avrupa Birliği ülkelerinde nişasta bazlı şeker üretimine yüzde 2 kota ayrılmakta, Türkiye'de nişasta bazlı şeker için üretim kotası A kotasının yüzde 10'u kadardır. Bu tamam, okey, buraya kadar bir problem yok. Bir de Bakanlar Kuruluna yetki verilmiş yani yüzde 50 eksiltme veya artırma yetkisi verilmiş. 2002 yılından beri baktığımızda, bu oranın yüzde 15 olarak kullanıldığı görülmekte yani mutlaka Bakanlar Kurulu 1-2 yıl hariç... O yılları da söyleyeyim size: 2007-2008'de yüzde 35 artırmış, 2008-2009'da yüzde 25 artırmış, 2010'da yüzde 50, 2011'de de tekrar yüzde 50 artırmış Bakanlar Kurulu. Peki, artırma gerekçesi ne? Glikoz ihtiyacının ya da nişasta bazlı şeker ihtiyacının talebinin karşılanması. Peki, buna ihtiyaç var mı? Yine, Sayıştay raporlarına ve faaliyet raporlarına baktığımızda ve stokların devirlerine baktığımızda, nişasta bazlı şeker stoklarının devirlerine baktığımızda ya da Türkiye'de pancardan üretilen şeker baktığımızda, buna ihtiyaç olmadığı görülmekte. Bunun rakamları da var, yaklaşık 291 bin ton şeker stokuyla bir sonraki yıla devretmiş.

Şimdi, bu kotalar niçin artırılıyor? Bu kotaların niçin artırıldığına bakmak lazım. Genel Müdürün de söylediği gibi, 5 ayrı şirket Türkiye'de nişasta bazlı şeker üretiyor. Bu 5 ayrı şirketin 6 tane fabrikası var. 6 tane fabrikasıya baktığımız zaman, bunların üretim kapasitelerine baktığımızda diğer 5 taneden -4 şirket diyelim çünkü Cargill'in 2 fabrikası var- diğer 4 şirketin toplamı kadar veya toplamından daha fazla bir kapasiteye sahip Cargill. Böyle olunca, Bakanlar Kurulunun ihtiyaç olmamasına rağmen ya da Türkiye'de nişasta bazlı şeker ihtiyacı olmamasına rağmen, niçin bir kota artırımına gittiğini veya kurumun niçin bir kota önerisinde bulunduğunu Cargill'e baktığımızda daha iyi anlıyoruz.

Cargill, 61 ülkede faaliyet gösteren, yıllık cirosu 71 milyar dolar olan, baba Bush'un yönetim kurulu üyesi olduğu bir ABD tekeli. 1998 yılında İznik Gölü'ne yakın bir yerde fabrika kuruluyor ve Bursa 2. İdare Mahkemesi firmaya yapı ruhsatı verilmesine engel oluyor. 1999'da ikinci yürütmeyi durdurma kararı alınıyor. Buna rağmen, Cargill faaliyete geçiyor, yürütmeyi durdurma kararına rağmen. 2004'te Bursa 2. İdare Mahkemesi Valiliğin vermiş olduğu yapı ruhsatını iptal ediyor. Mahkeme kararını uygulamayan vali için soruşturma izni isteniyor ve zamanın İçişleri Bakanı soruşturma izni vermiyor. Yargıtay Başsavcısı, 2006 yılında Vali Oğuz Kağan Köksal'ın -2003'te Bursa Valiliğine atanmış, 2005'te de İzmir Valiliğine atanmış yani periyodu söylüyorum ki, 2007'de Emniyet Genel Müdürü olmuş, bugün de Millî Savunma Komisyonu Başkanı- savunmasını istiyor. Bu probleme çözüm bulmak için Hükümet boş durmamış ve çıkardığı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası'na geçici madde eklenerek, madde 3'le "11/10/2004 tarihinden önce gerekli izinler alınmadan tarım dışı amaçlı kullanıma açılmış ve tarımsal bütünlüğü bozmuyor ise söz konusu arazilerin -bu maddeyi okuyorum- istenilen amaçla kullanımı için bu Kanunun yayım tarihinden itibaren bir yıl içinde Bakanlığa başvurulması, hazırlanacak Toprak Koruma Projesine uyulması ve tarım dışı kullanılan tarım arazilerinin her metrekaresi için 5 TL ödenmesi şartıyla izin verilir. Söz konusu arazi ve tesislerin istenilen amaçla kullanımı için çeşitli kurumlardan alınması gereken ruhsat, izin gibi işlemler Bakanlığa başvuru tarihinden itibaren iki yıl içinde tamamlanıncaya kadar başvuru sahipleri faaliyetlerine devam ederler -bakın, dikkat edin Kanun'a- bu süreler için gerekli izni almayanların üretim faaliyetleri idarelerce durdurulur. Tarım arazisi vasfından çıkan araziler ile ilgili kuruluşlarca başvuru sahibinin isteği doğrultusunda vasfı değiştirilir." Yani bu arazilerin başvuru sahibinin isteği doğrultusunda vasfı da değiştiriliyor aynı zamanda, böyle bir kanun çıkartarak araziye özel endüstri bölgesi ilan ederler ve mahkeme kararını etkisiz hâle getirirler.

Bu yasa teklifi Tarım Bakanlığı veya Sanayi Bakanlığından gelmez, AKP Bursa Milletvekili tarafından verilerek komisyondan ve Meclisten jet hızıyla geçirilir, aynı 11/a'da olduğu gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapıldığı gibi, bir arkadaş -Abdülkadir Gök galiba- bir kanun teklifi verdi ve çok hızlı bir şekilde, yirmi dört saatte kanunlaştı, çok hızlı şekilde, jet hızıyla geçirildi.

Bu şirketin Türkiye'deki ortağının hangi şirket olduğunu hepimiz biliyoruz herhâlde. Biliyor musunuz arkadaşlar? Türkiye'de Ceresta'a ait olan Pendik Nişasta hisselerinin yüzde 50'sinin Cargill'e geçmesiyle Ülker Grubuyla eşit hisseli ortaklık oluşturmuş Cargill. Mısırlı Kemal Unakıtan'ın oğlu ithal ettiği ve üretilen içeceğin kimin tarafından dağıtıldığı hepimiz tarafından bilinmektedir.

Şimdi, sevgili arkadaşlar, hemen konuşmamın başına dönüyorum. Kota niye artırılıyor Türkiye'de? Avrupa'da yüzde 2 iken, hatta beyaz şeker üretilmezken, Avrupa Birliği'nin 7 ülkesinde beyaz şeker üretimi hiç yapılmazken, nişasta bazlı üretim hiç yapılmazken Türkiye'de de bu kadar ihtiyaç yokken... Aslında ihtiyacın üzerinde de fabrika kapasitesi kurulmuş yani ne kadar? 900 bin tonluk bir fabrika kapasitesi kurulmuş ama A kotasının yüzde 10'u olduğu için, bugün itibarıyla konuşuyorum, 244 bin ton nişasta bazlı üretime izin veriyor Şeker Kurumu ama Şeker Kurumu da her yıl Bakanlar Kurulundan bir şey talep ediyor, nişasta bazlı şekerin kotasının artırılmasını talep ediyor. Tabii, bu kota artırıldığında doğal olarak ne olacak? Türkiye'deki kotasının veya kapasitenin yüzde 50'sini üzerinde bulunduran Cargill şirketinin üretim kapasitesini doldurması sağlanıyor.

Size ufak bir özet yaptım. Buna ihtiyaç yok.

BAŞKAN - Onu soru olarak soralım Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi soracağız soruyu. Niye artırdıklarını, niye ihtiyaç duyduklarını soracağım tabii. Niye bu konuda böyle bir görüşü, stok elimizde olmasına rağmen, her yıl stok devretmesine rağmen, pancar bazlı şekerle üretim stoku elimizde bulunmasına rağmen yapıyor?

Bir de Genel Müdürün konuşmasında artırılan kotaların tümünün, on yılda... Konuşmayı bir daha bulmak istiyorum da... "Nişasta bazlı'nın kota ortalaması on bir pazarlama yılında Bakanlar Kurulu kararıyla artırılmış, nişasta bazlı şeker kotası ortalaması 351 bin tondur." Doğru mu Sayın Genel Müdür?

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Evet efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

Sizin kurumunuzun üretmiş olduğu ve yıllara göre artırılan kotalara baktığımızda, 2002-2003 yılında 117 bin ton, yine 2003-2004 yılında 117 bin ton, 2004-2005 yılında 117 bin ton, 2005-2006 yılında 117 bin ton, 2006-2007 yılında 117 bin ton, 2007-2008'de 82 bin ton, 2008-2009'da 67 bin ton, 2009-2010'da 136 bin ton, 2010-2011 yılında da 122 bin ton kotasının arttığını görüyoruz ki, topladığınızda 1 milyon tona yakın bir kota artırımını söz konusu yani lütfen, bize bilgi sunumunuzu yaparken rakamlara dikkat edersek mutlu oluruz diye düşünüyorum. Bir yanlışlık varsa siz düzeltin ya da ben yanlış söylüyorsam beni düzeltin lütfen.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hüsnü Bey, buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Rakamlarımızda bir yanlışlık yok. Rakamlarımız birbirini teyit ediyor zaten, bir yerde bir yanlışlık yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir daha okuyabilir miyim?

BAŞKAN – Demin okudunuz. Bir daha mı istiyorsunuz. Yanlış mı oldu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok diyor da ben kendi sunumunu okuyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – "Kota tahsisinin başladığı 2002-2003 pazarlama yılından bugüne kadar tamamlanan on bir pazarlama yılında Bakanlar Kurulu kararı ile artırılmış NBŞ kotası ortalaması 351 bin tondur."

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Ortalaması, yıllık ortalaması.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - O da yanlış.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Bakın, A kotası artı artışın ortalaması yıllık...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama yanlış...

BAŞKAN – Haydar Bey...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani artırılan kota 117 bin ton olunca, 82 bin ton olunca 351 bin ton olur mu?

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – A kota artı artış...

BAŞKAN – Haydar Bey, müsaade buyurun, bir cevap versin.

Buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Sayın Vekilim, bir yanlış anlaşılma varsa ben onu izah edeyim.

Öncelikle on bir yıl boyunca A kotası olarak verilen... Çünkü A kotası verilmesinde 2 unsur var. Ülke toplam kotasının yüzde 10'u, sonradan Bakanlar Kurulunun artış oranı; ikisi birlikte toplanıyor. Ülke toplam kotası da her yıl sabit değil, bazen 2 milyon 400, 2 milyon 500, 2 milyon 600 bin ton belirlenen kotalar olmuş. O nedenle, o A kotasının yüzde 10'u artı Bakanlar Kurulunun artışıyla beraber on bir yılın ortalaması yıllık olarak 351 bin tondur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kotayla beraber oluyor.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Tabii ki, beraber.

Bir yanlışlık varsa da düzeltelim, bilmiyorum.

BAŞKAN – İfade farklı algılanabiliyor demek ki.

Buyurun devam edin lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayıştay bu konuda ne diyor? Onu da bir öğrenelim.

BAŞKAN – Bir saniye... Önce kurum sözünü tamamlasın.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Kota artışıyla ilgili süreçler ise, kota artışını öncelikle, yine altını çizerek belirtiyorum, kurumun talebi üzerine değil, Bakanlar Kurulu artış yapıyor, kurumun görüşü üzerine artış yapıyor. Kurum talep etmiyor, kurumdaki görüş isteniyor, kurumun görüşü üzerine. Bizim ilişkili olduğumuz Bakanlığa sektörden gelen talepler doğrultusunda bizden görüş isteniyor, kurulun görüşü üzerine de Bakanlar Kurulu o görüşe uyarak veya uymaksızın artışını yapıyor.

Bu seneki artış biz belirlerken -yüzde 35 belirledik- sektördeki talebi ve sektördeki ihtiyaca şöyle bir analiz yaptık: Nişasta bazlı şekerin 2 ana ayağı var. Birisi izoglukoz dediğimiz fruktoz şurubu diye bilinen, diğeri de glikoz olarak adlandırılan 2 kısım. Glikoz, eşdeğer olarak şeker yani kristal şeker glikozun yerine kullanılamıyor, fruktozun yerine kullanılıyor ama glikozun yerine kullanılamıyor. Dolayısıyla, ülkenin glikoz ihtiyacı... Glikoz da şekerli mamullerde, diğer bazı gıda ürünlerinde kıvam getirici veya raf ömrü uzatıcı değişik amaçlarla kullanılıyor. Bunun yerine şeker kullanamıyorsunuz, glikozun yerine ve glikoz ithalatı yapılmasın, ülke içinde üretilen mısır, ülke içinde üretilen kapasitesi mevcut, ülke içinde üretim imkânı varken bu glikozu karşılayacak oranda bir şey belirledik yüzde 35'i belirlerken, bu senekini belirlerken. Yine geçmiş yıllarda da benzeri hesaplar yapılmış yani geçmiş yıllarla ilgili... Ben bir yıldır buradayım çünkü. Aynı hesaplanmış. Ülkenin glikoz ithalatı kapısı açılmaması, yurt içinde de böyle bir potansiyel üretim imkânı bulunması nedeniyle glikozun karşılanması için bu görüş bildirilmiş.

Bir diğer hususu da ben açıklığa kavuşturmak istiyorum Avrupa Birliğiyle ilgili. Bu da genellikle yanlış bilinen bir bilgi. Gerçekten, bizim metnimizde ve sizin söylediğiniz gibi, Sayın Vekilimin söylediği rakamlar doğru ama orada bir ufak ayrıntı var, Avrupa Birliğinde 13,3 milyon ton beyaz şeker kotası var, kotalı üretim var, 690 bin ton da kuru madde olarak izoglukoz üretimi var. Kuru madde dediğimizin şöyle bir inceliği var: Biz kotayı sıvı madde olarak veriyoruz. Bu kuru maddeyi bizim verdiğimiz kotaya eşdeğer olarak çevirdiğimiz zaman, yaklaşık 920 bin tona tekabül ediyor. Bir de Avrupa Birliğinde kotasız 4,5 milyon ton glikoz üretilmekte ve tüketilmekte; 4,5 milyon. Biz onu da kotalı veriyoruz. Bunlarla beraber hesap ettiğiniz zaman oran çok farklı bir oran çıkıyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani daha ziyade Cargill'e avantaj sağlayacak düzenlemeler yapıyorsunuz.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Benim söylediğimden öyle bir şey anlaşıldığını...

BAŞKAN – Şimdi, siz tabii kendi şahsi yorumunuzu, sorunuzu...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Ben Avrupa Birliğindeki...

BAŞKAN - ... yapabilirsiniz ama Sayın Başkan uygulamanın genel ilkelerini ortaya koymaya çalışıyor yani siz şahsi yorumunuzu katarak lütfen şey yapmayın yani o şekilde başka yöne çekmeye çalışmayın.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben şu sorunun cevabını alamadım: Türkiye'nin ihtiyacı olmamasına rağmen,...

BAŞKAN – Soruyu şöyle soralım o zaman Haydar Bey: Haydar Beyin sorduğu soru, Türkiye'nin bu yüzde 35'i belirlerken Türkiye'nin ihtiyacı var mı yok mu? Varsa ne kadar?

Buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Türkiye'nin glikoz ihtiyacı yüzde 35 civarında olduğu için biz yüzde 35 diye görüş verdik.

BAŞKAN – Yüzde artırımı, mevcut...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Artırım için tabii ki.

Yüzde 35 olarak glikoz ihtiyacı... Ben o görüşü vermediğim zaman glikoz ithalatı yapacağım yani o ithalatı önlemek için.

BAŞKAN – Peki.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan ilave bir şey söyleyebilir miyim.

BAŞKAN – İlave bir şey...

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve çok değerli kurum mensubu idarecilerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada Şeker Kurumu Türkiye’de şeker üretimini denetlemektedir ve 25 tane kamunun, 8 tane de özel sektörün pancardan şeker üretimi mevcuttur. Diğer taraftan da nişasta bazlı da 6 tane fabrika üretim yapmaktadır.

Sayın Başkanın da belirttiği gibi, dünyada şeker üretiminin dörtte 3’ü şeker kamışından üretilmekte...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Beşte 1’i.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Beşte 1’i. Oranlar daha da değişmiş bizim bildiğimizden.

Dolayısıyla da esas fiyatı belirlemeyi de kamıştan üretilen şeker oluşturmakta. Burada tabii ki, şeker kamışından üretilen fiyatlar yaklaşık herhâlde tonu 800 dolar civarında mı?

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Şu anda 500 dolara düştü.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 500 dolara düşmüş, 500 dolar civarında.

Dolayısıyla da yurt dışıyla bizim rekabet etmemiz, pancar ürettiğimiz için de mümkün değil.

Ben, burada şunu sormak istiyorum: Bizim ihtiyacımızdan aşağı yukarı 150 bin ton falan bir fazlalık üretilmekte, bunu da ihraç etmekteyiz. Bunu da zannedersem, herhâlde dünya piyasasıyla rekabet edemediğimiz için düşük fiyatlara ihraç etmekteyiz, üzerini Hükümetimiz desteklemektedir, artan şekeri. Bunu neden böyle yapmaktayız?

İkincisi de tabii ki, muhalefet hep şunu öne sürmektedir: İşte, sanki nişasta bazlı şeker üretimindeki temel amaç belli firmaları korumak gibi olayı yansıtmaktadır. Oysa, siz şunu ifade etmek istiyorsunuz: Glikoz yerine sakarozdan elde edilmiş tatlandırıcıların kullanılıp kullanılmayacağı yani siz bunun kullanılmayacağını söylediniz. Bu glikoz üretimini biz Türkiye’de yapamıyor muyuz? Yani Avrupa Birliği ülkeleri glikoza kota koymamışlar. Onun da yaklaşık 4,5 milyon ton glikoz ürettiğini fakat izoglikoz dediğiniz fruktozdan üretilen yani nişasta bazlı ürünlerdeyse kota koyduğunu... Burada, sağlık açısından herhangi bir tehlike olduğu için mi koymuş yoksa onların elinde glikozdan üretmeye yönelik imkânlar daha mı fazla?

Dolayısıyla, bu konuları aydınlatırsanız memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tabii öncelikle öneriyle ilgili olan hususlarla bağlantılı görüşmelerimizi sürdürürsek daha verimli olur.

Bir kere soru soruldu, onun için... Öneriyle ilgili başka bir söz talebi şu anda yok. İsterseniz onu cevaplandırın ama bu hatırlatmayı da yapmış olayım.

Hüsnü Bey, buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Birkaç şeyi net olarak belirlemek lazım. Avrupa Birliğinde kristal şeker, sofr şeker veya beyaz şeker, beyaz sakaroz diye tabir ettiğimiz şekerle kota konuyor, 13,3 milyon ton. Bizim glikoz veya fruktoz şurubu dediğimiz şey de bu şekerin alternatifi olarak kullanılabilir. Şekerle kota koyduğunuz zaman otomatikman izoglikoza da kota koymak zorundasınız, birbirinin alternatifi yani birbirini belli bir denge içinde götürmek için ama glikoz şekerin alternatifi bir ürün değil yani gıda olarak kullanılıyor, başka bir ürün yani raf ömrünü uzatıyor, elastikiyet sağlıyor, o tür bir ürün. Onun için, şekerin alternatifi olmadığı için glikoza kota konmuyor, Avrupa Birliği için söylüyorum.

Pancar üreten ülkelerde temel amaç ülke içi talebin ülke içi arzla karşılanması çünkü şeker kamışı şeker pancarına göre büyük bir üstünlüğe sahip. Niçin üstünlüğe sahip? Genellikle Muson yağmurlarının yoğun olduğu Brezilya, Hindistan gibi ülkelerde üretiliyor. Bir kere ekiyorsunuz beş altı yıl mahsul alıyorsunuz, her sene ekim yok. Pancarda ise dört sene münavebeli ekiyorsunuz yani bir sene ekiyorsunuz, dört sene bekliyorsunuz, beşinci sene ekiyorsunuz. İşleme maliyetleri de düşük. O nedenle, uluslararası fiyatları şeker kamışı belirliyor. Şeker pancarı üreticileri, sadece Türkiye’de değil tüm dünyadaki sadece şeker pancarından şeker üreten

ülkelerdeki temel amaç ülke içi ihtiyacı kadar üretim yapmak çünkü sizin ürettiğiniz şekeri uluslararası piyasa fiyatlarından ihraç etme şansınız yok. Bir zamanlar, işte geçen yıl, 800 dolarları aştı, o zaman rantabl üretim gerçekleştiren firmalar için o imkân doğdu yani maliyetlerin üzerinde bir fiyat oluştu, ihracat etme imkânı doğdu ama şimdi tekrar 500 dolara düştü, yaklaşık dünya arzında bir fazlalık var ve önümüzdeki iki ya da üç yılda da dünya arz fazlası olacağı tahmin ediliyor, öyle bir beklenti var. O nedenle, borsa fiyatları “future” olarak belirlendiği için fiyatlar da aşağıya doğru düştü.

Böyle bir uluslararası piyasa var. Biz ülke içini de ülke içi talebe göre belirliyoruz. Bizim birazcık fazla olarak belirlediğimiz kota ise bir, her geçen yıl ülkede tüketilen şeker miktarı artıyor; iki, her geçen yıl ülke ihracatında kullanılan şeker miktarı artıyor. Biz, o şekere de uluslararası fiyatlardan şeker temin ediyoruz. Bir kamu şirketi olan, sizin de bahsettiğiniz gibi, 25 tane şeker fabrikasını elinde bulunduran TÜRKŞEKER marifetiyle veya diğer şeker firmaları da o fiyatlar yüksek olunca devreye giriyor, onlar aracılığıyla uluslararası fiyatlardan şekeri şekerli mamul üreticilerine biz sağlıyoruz yani bugün, 500 dolar mı, 500 dolardan sağlıyoruz. O nedenle de bizim orada da ciddi bir artışımız var yani firma sayısında artışımız var, ithalat miktarında artışımız var, ithal edilen şeker miktarında artışımız var yani çok bariz bir artış var. Onun için, şeker de ülkenin temel hammaddesi ve dünya borsalarında olduğu gibi biraz aşırı spekülasyona açık bir ürün, ülkede öyle bir spekülasyon olmaması ve fiyatlarda kamunun zarar görmemesi adına çok az bir miktarda fazla kota belirliyoruz.

Başka bir soru var mıydı? Eksik kaldı mı?

Teşekkür ediyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi...

İsmail Bey bir ekleme mi var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Glikoz kullanımıyla ilgili sorunun yanı sıra cevabı... Bir şey olmadı da... Glikoz kullanımı yani sakaroz onun yerine kullanılabilir mi? Kullanılma ihtimali var da siz kullanmıyor musunuz diyorlar arkadaşlar.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI HÜSNÜ TEKİN – Onu ilk başta söylediğim için... Tekrar vurgu yapayım: Glikozu şeker veya şeker alternatifi olan fruktozun yerine kullanma şansı yok; bir. Glikoz üretimimiz mümkün ama glikozu da biz kotayla üretiriyoruz, işte, o artış onun için zaten yapıyoruz. Yani glikozu da kotayla üretiriyoruz. Serbest bıraksak, belki Avrupa Birliği'ndeki kadar olmaz, ama çok büyük miktarlarda glikoz üretimi olur, ama bırakmıyoruz, onu da bırakmıyoruz, ülke içindeki ihtiyaca göre üretim yaptırıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Mehmet Bey.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Şimdi, Başkanım, Haydar Bey'in yaptığı açıklamayla, Sayın Genel Müdür açıkladı, net açıklığa kavuşmadı. Ben şuradan olduğu kanaatindeyim: Ülke toplam kotası 2 milyon 444 bin oluyor, yüzde 10'u 244 bin, bunu yüzde 35 artırmaya yetkili, yüzde 35 artırmış, 86 bin ton artırılmış. Yani yıllar toplamına bakarsan 112 bin civarında. Dolayısıyla, çok anormal bir artış yok ama neticede yurt içi tüketiminden kalan ithalatı dengelemek suretiyle çözüm getirmişler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru söylüyorsun, ama şu tabloya baktığında...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Ama çok anormal bir artış yok yani.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi karşılıklı konuşursak bunun sonu yok.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Ama milletvekillerinin anlaşması da önemli Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tabii, muhakkak, yani mümkün olduğu kadar mutabakatı sağlamamız lazım.

Veysel Bey, siz ne diyorsunuz öneriyle ilgili olarak? Konuşulan konuşuldu, belki eksik vardır ama, Sayıştay olarak görüşünüzü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Nişasta bazlı şekerin üretiminin azaltılması Türk tarımı için önemli, yani öneri de zaten özellikle onun için. Şeker Fabrikası Genel Müdürü de burada, keşke kota koymadan doğrudan doğruya üretebilsek, ama şekerde stok fazlalığı var, stok fazlalığından kaynaklanan bir olaydan dolayı da alternatif ürün olan nişasta bazlı şekerin.. İhtiyaç olan glikoz için alternatif bir şey bulunabilir diye düşünüyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir soru sorabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Kime, Sayıştaya mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun, mikrofonunuzu açayım da kayıtlara girsin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, bu Cargill'in imalatı olmasa, Cargill bu kadar fazla imtiyazlı bir imalat statüsüne kavuşmasa, Türkiye'de pancar üreticisi sağlıklı şekilde pancar üretse ve şeker fabrikaları kanalıyla bu şekerler üretilse sonuç ne olur, o konuda bir incelemeniz var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu konuda özel bir incelememiz yok çünkü firmalar bazında biz inceleme yapmadık, yapmıyoruz. Yani, burada bizim için önemli olan fabrikaların sahipleri değil, önemli olan bizim için piyasa ekonomisi ve özellikle tarımımızın korunması gayesiyle...

KAMER GENÇ (Tunceli) – İşte, tarım korunuyor, yani Cargill olmasa...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tarımın korunması, ama yani biz Cargill... Ben bu firmanın ismini telaffuz da etmek istemiyorum açıkçası, firma bizim için çok önemli değil, ama önemli olan şu: Nişasta bazlı şekerin üretiminin azaltılması gerekiyor. Bunun için de buradaki önerimizde de özellikle arkadaşlarımızın...

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Onu üreteceğine dışarıdan alıyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır efendim...

BAŞKAN – Evet, sonuçta önerinin izlenmesini talep ediyorsunuz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Buyurun.

Öneri 2:

Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

Cevap:

Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de kurumumuzca hem takip edilip hem de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Evet, diğer önerilerle ilgili olarak söz talebi?

Genel mi istiyorsunuz Haydar Bey, diğer öneriler mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Diğer öneriler...

BAŞKAN – Evet, önerinin oylanması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurumun faaliyetleriyle ilgili olarak söz talep eden arkadaşlarıma söz vereceğim.

Hüsnü Bey, şimdi siz lütfen not alın, sırasıyla söz vereceğim, arkadaşlarımızın sorduğu sorularda teknik hazırlık gerektiren hususlar varsa, komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde bu sorulara yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Evet, Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Türkiye Şeker Kurumu Türkiye'deki şeker piyasasını düzenlemek için kurulmuş, bu arada da şeker fabrikalarının bir kısmı özelleştirilmiş, diğer bir kısmı da Şeker Kurumunun denetiminde faaliyetlerini sürdürüyor ve Şeker Kurumu da her yıl hem nişasta bazlı üretim için hem de normalde şeker fabrikalarında üretilen pancar bazlı şeker için kotalar koyuyor, bu kotaları da Türkiye'nin ihtiyacına göre belirliyor ve dağıtıyor.

Şimdi, bu kotaları dağıtırken, biraz evvel konuştuğumuz konuda bir şey söyledim ve kurulan fabrikaların geçmişini de, nasıl kurulduğunu da, onun kuruluşuna yardımcı olanların da nasıl ödüllendirildiğini, bugün hangi mevkilerde, konumda olduğunu söyledim, çok da fazla detaya girmeyeceğim, aslında hepiniz biliyorsunuz bunun böyle olduğunu.

Yine arkadaşımın biri bir tereddütte kaldı, acaba bu ithal mi edilmesi gerekiyor? Hayır, ithal edilmesi gerekmiyor, yani böyle bir ürün Türkiye şeker fabrikalarında bu şeker orada kullanılabilir, yani özel, glikoz bazlı şeker falan ithal edilmesi gerekmiyor, eğer Türkiye'deki üretim, pancarla üretilen üretim yeterliyse, bunun için ithal gerekmiyor.

Tabii, burada maliyetlere bakıyoruz, Türkiye'de pancardan üretilen şekerin maliyetlerine bakıyoruz. Aslında iyi bir şey yapmışsınız, yani yüzde 36 olan tarla dönüm verimi yüzde 53'lere falan çıkmış. Yani nedir? Sadece bu Türkiye'deki olaydan, yine de sizin Hükümetiniz olduğu için söyleyeyim, zannetmeyin ki iyi çalıştığı için veya bu işleri başarıyla götürdüğü için. Dünyada bir

teknoloji artışı ve çiftçi ve tarım üretiminde de artık teknolojinin kullanılmaya başlamasıyla bu kaçınılmaz bir durum. Yani Amerika'da hektar başına atıyorum yüzde 50 verim alırken, siz burada 30 verim alıyorsanız, buradaki üretim yapan çiftçi de kendini yenileyecektir, traktörlerimiz yenileniyor, çiftçilikte kullanılan aletler yenileniyor, bunun için de verim artmış. Ama başka bir şey yapılmış bu verim artarken.

MUSTAFA GÖKHAN GÜLŞEN (Kastamonu) – Biraz haksızlık olmuyor mu? Bizim hiç payımız yok mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizin katkılarınızla olmamış bu, dünyanın doğal gelişimi nedeniyle, teknolojinin doğal gelişimi nedeniyle olmuş. Kendinize pay çıkartmak istiyorsanız şunu söyleyeyim, 477 bin kişi çalışırken 2002'de, 2000'li yıllarda, pancar üretiminde, bugün 200 bin küsurlara düşmüş, yani küsurat da var. Yine pancar üretilen alanlar da bayağı azalmış.

Peki, Türkiye'nin artan nüfusuna göre yeterli artış sağlanmış mı? Verimden dolayı biraz katkı sunmuş ama yeterince artış sağlanmamış. Ama üretim şu anda yetiyor yani nişasta bazlı bir üretime ihtiyaç yok aslında Türkiye'de.

Burada yine güzel bir şey yapılmış, aslında iki yıl evveline kadar mısır ithal ediliyormuş, bunda da genetiği değiştirilmiş mısır kullanılmış, ama bugün mısır üretimi Türkiye'de artmış, bu vasıta ile artmış ve yerli mısır kullanılmaya başlanmış. Bu olumsuz gelişmenin olumlu tarafı, öyle diyeyim.

Yine, kotaları belirlerken -artık nişasta bazlılara girmeyeceğim, orada niyet bana göre açık, belli, ama- garip bir şey dikkatimi çekti, 25 tane fabrikamız var, 25 tane fabrikamızda kota dağıtımı yaparken, bir iki fabrikanın kapasitesinin üzerinde kota vermiş olmanıza rağmen, bazı fabrikalarda kotaları ya yarı yarıya tutmuşsunuz ya da yüzde 30 daha eksik tutmuşsunuz.

Şimdi, Ankara'daki şeker fabrikasında sizin resmî rakamlarınızla mesela 432 bin kapasite varken 471 bin kota vermişsiniz.

Yine, Erzincan... Sayın Genel Müdür Erzincanlı falan mısınız ya da eski genel müdür, bilemiyorum yani. Erzurum, Erzincan falan var mı?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AZMİ AKSU – Diyarbakır'ıyım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Neyse, bunu bir espri olarak kabul edin de... Erzincan'da 222 bin kota varken 266 bin kota vermişsiniz ama Kars'ta 148 bin kota varken 88 bin, Muş'ta 306 bin kota varken yine fazla, 370 bin verilmiş. Yani garip bir kota dağıtımı var.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Cevap vereyim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tabii, cevap vereceksiniz de ben bir bitireyim, yani dikkatimi çeken hususu belirtmek istiyorum.

Sıkıntılı bir şey mi söyledim?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AZMİ AKSU – Yok, çok yanlış şeyler konuşulduğu için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pardon, bana gelen resmî belgelerden konuşuyorum.

BAŞKAN – Haydar Bey, karşılıklı konuşmalıyım.

Şimdi, değerlendirmenizi alalım, sorunuz varsa sorunuzu alalım, yani şimdi tek tek böyle bütün komisyon ve kurul üyelerini muhatap alırsak, bunun sonu yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, Sayın Başkan, birden Genel Müdür böyle bir sanki, çok...

BAŞKAN – O, zaten Şeker Fabrikaları Genel Müdür sıfatıyla o kuruluşa denetlerken, orada tekrar varsa Azmi Bey'le ilgili veya faaliyetlerle ilgili orada konuşacağız zaten.

Evet, buyurun, devam edin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bunun niçin böyle dağıtıldığını merak ettim, yani böyle garip bir uygulama olduğunu, yani kapasitelerin üzerinde kota verildiğini veya kapasitelerin yarısı kadar kota verildiğini sormak istiyorum.

Yine, sizin belgelerinizden konuşmak istiyorum. Alım-satımlarınızı sormayacağım çünkü torbada ebat değişikliğine gitmişsiniz, onların fiyat artışlarının normal olduğunu düşünüyorum.

Tamam, şimdilik bunları sorayım, daha sonra devam ederim.

Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yo, şimdi sorun da daha sonra bir daha bir daha söz istemeyin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Toparlayayım, ederim.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Teşekkür ediyoruz.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çok teşekkür ederiz Sayın Genel Müdür.

Şimdi, elimde şöyle bir şey var, “Sayılarla Türkiye şeker sektörü” diye, daha girişinde “Bunun bir ticari amaçla yönetilmediği, amacın kendine yeterlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirildiği.” diye bir giriş var. Yani biz Türkiye’deki pancar üretimini ticari olarak değerlendirmiyoruz diyorsunuz, çünkü burada öyle bir şey var, yani baktığımızda ben öyle gözüktüyor.

Peki, biz Türkiye’de bunu tamamen liberalleştirsek, yani Türkiye’de şeker pancarı üretmiyoruz ve şeker fabrikalarını da kaldırıyoruz, ne kadar zararımız olur? Veya şöyle söyleyeyim, biz bunu tamamen ithal etsek ve dünyanın uygun fiyatlarıyla ve aradaki farkı şeker pancarı üreticilerine dağıtsak, onlara yeter mi?

BAŞKAN – Üretim yaptırmadan mı?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, hiç üretim yaptırmadan. Yapsak yeter mi? Böyle baktığımızda, acaba bu kendine yeterlilik ilkesi çerçevesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Artık, herkesin birbiriyle “kazan kazan” ilişkisi içerisinde olduğu bir dünyada, her şeyin satış ve ticaret alanına girdiği bir dünyada, duvarların yıkıldığı bir dünyada kendine yeterlilik ilkesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir başka sorum: Neden biz yüzde 2, 3 akaryakıt, benzine, neyse, nereye katıyorsak, dizele alkol katıyoruz da -daha katamadık ya, onu da önümüzdeki yıl gibi katacağız- siz dünyada 25’e çıktı diyorsunuz, biz dünyadan teknolojik olarak o kadar geri miyiz? Yani dünyada yüzde 25’e çıkmışsa, teknolojik olarak o kadar geri miyiz dünyadan? Yani biz Brezilya’dan teknolojik olarak o kadar geri miyiz? Bu sadece şeker kamışıyla mı bağlantılı? Yani onlarda çok fazla şeker kamışı var. Bazı çim formlarından şimdi alkol elde ediliyor dünyada. Yani biz alkol elde etme bitkileri açısından yetersiz olduğumuz için mi bunu yapıyoruz, yoksa diğer teknolojik eksiklikler nedeniyle mi bunu yapıyoruz? Veya şimdiye kadar yapamadığımız şeyi tavsiye olarak önümüzdeki yıllar yapabileceğimizi mi düşünüyoruz? Veya öyle herkes yapıyor diye biz de tavsiyede mi bulunuyoruz, yani bizde yapabiliriz falan diye?

Şimdi, böyle baktığımızda, şeker üretimi hızlı artıyor ve şeker kullanımı hızla artıyor diyoruz, bir taraftan da diyabet hızla artıyor dünyada. Müthiş bir diyabet artışı var.

Şimdi, biz bu dengeye bakıyor muyuz acaba? Yani bir taraftan sağlık açısından baktığımızda bu dengeleri kolluyor muyuz acaba? Yani bizim nereye kadar artması lazım şeker tüketimimizin ve ona uygun ürünlerin? Belki bir müddet sonra dünyada şeker tüketimine sınırlama gelecek insanlar açısından. Evet, zaten sınırlanıyor şu anda ciddi ölçüde. Belki gelecek. Bunları acaba hesaplayarak bir programımız var mı?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, şimdi, ben Mehmet Bey’in sorusuna, sizin açıklamalarınıza katkı verip merakımı gidermek için ben de sormak istiyorum. Yani açıklamanızda, 2005 yılında yaklaşık 31 milyar litre olan dünya yakıt etanol tüketimi 2011 yılında 83 milyar litreye çıkmış ve bu noktada, Amerika Birleşik Devletleri, Brezilya ve Avrupa ülkeleri de en büyük yakıt etanolü üreticileri ülkeleri.

Biz ülkemizde yaklaşık 50 milyar dolar gibi bir dışa bağımlı olarak petrole kaynak aktarırken, içeride bunu farklı alternatiflerle azaltmanın imkânı varken buna niye gitmiyoruz? Yani burada sıkıntı nedir? Eğer böyle bir şey yapılsa, mesela burada yüzde 25’e varan bir oranda katkı sağlansa bu teknik olarak mümkün mü? Mümkünse ne kadarlık bir miktar akaryakıt petrol bağımlılığından bizi kurtarma anlamında ortaya çıkıyor? Bunun bir değerlendirmesi yapıldı mı?

Evet, Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Evet, teşekkür ederim.

O soruyla ilgili saptanacak bir şey yok, ben ona da katılıyorum, çünkü özellikle enerji sektöründe artık biyokimya ve petrole katkılarının çok olduğu bir dönem içerisinde, biyodizel de dâhil olmak üzere, bu yönde de tekrar etmek için değil, sadece ben de o konuda, şeker üretiminin alternatif üretimler içerisinde Türkiye’de bu sorunun nereye varmak istediğinden çok, Türkiye’de üreticinin de mağdur olmadan, Türkiye’yi dışa bağımlı kılmadan enerji sektöründe nasıl planlanır, o soruyu ben de aynı şekilde öğrenmek istiyorum. Ancak, burada hukuki boyuttaki incelemelerinizdeki dava dosyalarınız hakkında çok başarılı olmadığınızı, buradaki dosyalarımızın 72 tanesini sonuçlandırıp 45 tanesini daha üst mercilere itirazda bulunduğunuzu, ama kalan dosyaların da iki tane avukat tutmanıza rağmen, yeni ilave sözleşmeli avukat almanıza rağmen daha netice alamadığınızı görüyorum. Bunun nedenlerini sormak istiyorum.

Yine, öneriler kısmında baktığımızda, özellikle burada kotaların denetimi açısından artık eski sistemle yapamayacağımıza göre, Sayıştay raporlarında da öneriler bölümünde almasına rağmen... 41’inci sayfasında çok net öneri var. Öneri, artık teknoloji

kullanılarak, debimetre kullanımı konusunda niçin bu kadar ödeneğimiz varken ve para sorunu söz konusu olmadığına göre niye bu konuda başarısız kalıyoruz ya da niçin bir an önce ödenmesine rağmen, niye geçmiyoruz? Bu “yapılabilir”, “edilebilecek” ve “geçilecektir” ifadeleri var, ama bence bu kurumun en önemli konusu bu kotalarla ilgili korumak ve denetlemekse, bence bunun bir an önce gerçekleşmesi. Bunun niçin ve neden bir an önce gerçekleşmediğinin nedenlerini öğrenmek istiyorum.

Bir de tabii, kurulun... Aday arkadaşlar olmuş, kuruldan eksilenler olmuş, yerine atamalar yapılmış, ancak ben bir incelediğimde de şunu gördüm, başka kurumlarda görevliyken burada ek bir görevle görev aldığınızı görüyorum.

Tabii, insanın çok yerde görev alması devlet açısından belki ekonomik gibi görünebilir, onu da bilmiyorum, merak ediyorum, buradan da aynı şekilde haklarınızı maaşlarla mı alıyorsunuz yoksa birinci gündemdeki, buradaki maaşınız mı geçerli, çalıştığınız kurumdaki maaşınız mı geçerli?

Burada da sizin aldığınız maaşla ilgili olarak sormuyorum, daha önceki yönetim kurullarında ya da kanuna uygun bir şekilde burada ödemelerin yapılıp yapılmayacağı açısından bakmak istiyorum.

Bu anlamda da kurul çok yerde kendi asli görevlerinin dışında başka görevler de yaparsa, kurumun daha iyi çalışmadığı ortaya çıkar diye düşünüyorum. Bu anlamda da arkadaşlarımızın çoğunluğu, yüzde 80’i ikinci görev olarak burada çalışmaktadır. Yani sicil ve buraya atamalarına baktığımızda, bu sorunun da karşılığını almak isterim.

Bir de kotalar konusunda arkadaşlarımız çok konuştu, öyle veya böyle... Ancak şunu ifade etmekte fayda var: Nişasta bazlı, yani mısır ve diğer bazdaki şekerde, dünya piyasalarına göre rekabet etmek adına buna doğru yönelmenin olduğu bir gerçek. Bu anlamda da bu üretimdeki maliyetlerin düşürülmesi, üretimle ilgili, dünya piyasalarında rekabet anlamında mısıra da yönelmesine rağmen, bu üretimin bir noktada -eczacı arkadaşlarımız da söyledi, bir arkadaşımız daha söyledi- insan sağlığıyla paralellikleri söz konusu.

Bir taraftan Bakanlık bu tatlandırıcıların ya da bunların yasaklanması konusunda önerilerde bulunuyor, diyor ki “Bunlar kullanılamaz.” bir taraftan da bu kotalar yönüyle de şu anda da üretimin yapıldığı gibi bir çelişki var. Bence bu çelişkinin ortadan kalkması gerektiğine inanıyorum ve özellikle ben de şeker konusunda arkadaşımın söylediği gibi, bir taraftan da şeker hastalarına bunlar tavsiye ediliyor. Aslında hedef şeker hastaları olması gerekirken tüketicilerin, bir taraftan da bunun kullanılmasının doğru olmadığı yönünde Sağlık Bakanlığının tebliğleri var, bu konuda yasakları var.

Şimdi, bu devletin iki kurumu arasında bir çelişki yaratmıyor mu? Bu anlamda da daha alternatif üretimler içerisinde, sadece mısır ve nişastanın dışında başka bitkisel anlamda araştırmanız ve AR-GE çalışmalarınız var mıdır; bunları merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Alaattin Bey, buyurun.

ALAATTİN YÜKSEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kurum Başkanımızın sunumunda, çok da sorun olmadığını bu alanda, öyle bir sunum temelde, siyasetten de pek talebi yokmuş gibi görünüyor.

Bir de sunum içinde, şu 1 ton pancar için şeker üreticisi şirketler tarafından çiftçilerimize ödenen miktarın yüzde 14 daha fazla gerçekleştiğini belirten bir bölüm var, onunla ilgili fiyatlar, tabii, son yıllarda ciddi ölçüde yükseliyor, 2001-2010 fiyatlarını ton başına dolar fiyatlarına baktığımız zaman, örneğin 2008’de 351 dolardan 2009’da 485 dolara çıkıyor, 485 dolardan 2010’da 615 dolara çıkıyor, 2011’de de bu rakam 876 dolar/tona yükseliyor. Dolayısıyla, aşağı yukarı son üç yıl gibi yüzde 50’lere yakın, yüzde 40’ın üzerinde fiyat artışları var piyasada. Yani bunun şeker pancarı üreticisine yüzde 14 gibi yansıması bence az değil mi? Burada bir iyilik olarak belirtilmiş bu ama, bence bu rakamın az olduğunu düşünüyorum.

Bir de yani bunun geneli olarak düşündüğümüzde, hükümetlerin görevi öyle sadece kâr-zarar açısından yaklaşmak değildir. Ülkesinin tarımını koruma, çiftçisini koruma, istihdam en önemli meseledir hükümetlerin çözmek durumunda olduğu sorunlar arasında ve bugün bizim Türkiye’de hangi alanda kim ne araştırma yaparsa yapsın, Türkiye’nin birinci öncelikli sorunu, en önemli sorunu işsizlik olarak çıkar.

Haydar Bey’in rakamlarında da işte, bu alanda ne kadar azalma olduğunu, hem istihdamda hem de ikili alanlarda azalma olduğu ortadadır. Yani milletvekili arkadaşlarımızın “Efendim, işte, bu dışarıda daha ucuza üretiliyorsa biz bunları kapatsak, ithal etsek daha kârlı çıkmaz mıyız?” anlayışı, aslında Türkiye’yi bu noktaya getirmiştir. 2000 yılında, 2001 yılındaki büyük krizden bile hâlâ daha yüksek oranda işsizlik Türkiye’de yaşıyorsa, bu anlayıştır, bu mantıktır diye düşünüyorum.

Yine, 2010 yılında Şeker Kurulu üyelerinin ve burada işçilerin kişi başına düşen ortalama aylık gelirlerine bakıyorum; işçilerin 5.585 TL olarak gerçekleşmiş görünüyor, kişi başına ayda düşen Türk lirası olarak 5.585 TL, Şeker Kurulu üyelerininki boş geçmiş. Bu ortalama galiba, birlikte oluyor sanıyorum, Şeker Kurulu üyelerinin ne kadar oluyor bu rakam, onu rica ediyorum.

Bir de bu 5.585 TL aslında yüksek bir rakam, Türkiye'deki ortalama işçi ücretleri açısından burada yüksek olduğu görülüyor ama ŞEKER-İŞ Sendikamızın da mesela bu konuda bir önerisi var. Yani belki bunu şeker fabrikalarında da görüşebiliriz, ama ŞEKER-İŞ Sendikası diyor ki: "Bu hizmet alımı bütün kurumlarımızda olduğu gibi, bütün kamu kurumlarında olduğu gibi burada da hizmet alımı var." Aslında Hükümetin çözmesi gereken en önemli şey de bu hizmet alımı meselesidir, yani taşeronlaşmayı kaldırmaktır. Taşeronlaştırma kölelik düzenidir, Orta Çağ düzeninde kalması gereken bir yöntemdir, sistemdir arkadaşlar. Yani taşeron işçileri, mesela biz İzmir'de Büyükşehir Belediyesinde bunu sıfırladık ve o işçilerin duygularını bir toplantıda dinlediğimizde, hakikaten tüyleriniz diken diken oluyor. On yıl boyunca aynı işyerinde çalışan, aynı ücreti alan, her yılbaşında, her şeyde "Ne zaman çıkarılacağım." diye, biz yılbaşı eğlencelerine hazırlanırken, onların "Ne zaman çıkarılacağız?" diye evlerinde, ailelerinin, çocuklarının, eşlerinin de yüreklerinin titrediğini biliyorum. İzin yok, hiçbir sosyal hakları yok. Bu taşeron sisteminin tamamıyla ortadan kaldırılması gerekiyor. Burada da mesela ŞEKER-İŞ'in önerisi, hizmet alımıyla ilgili 33 milyon TL bir firmaya ödeniyor. Bu yedi aylık dönem içerisinde eksik çalışmadan dolayı genel sağlık sigortasına yüzde 12'den 3 milyon TL tutarında bir yük getiriyor ayrıca. "2012 yılı Ekim ayı itibarıyla 4.777 adet mevsimlik işçi ve kampanya işçisi istihdam ediliyor ve bu belirtilen yüz altmış gün, belirtilen bu çalışma süresinde işçilerin toplam maliyeti ise yaklaşık 90 milyon TL olmaktadır." diyor.

Dışarıdan şimdi KPSS'yle eleman alsanız, çıplak ücreti 74 lira olacak, yevmiyesi oysa bu ŞEKER-İŞ Sendikasıyla 24'üncü dönemde yapılan toplu iş sözleşmesinde "Geçici işçilerimize kadro verilmesi durumunda, almakta oldukları günlük ücretlerine bakılmaksızın daimî kadroya geçirildikleri tarih itibarıyla, ücret olarak 59,62 TL, çıplak yevmiyesine zam oranı yansıtılmış hâliyle uygulanır." diyor. Yani dışarıdan yeni alsanız daha düşük, artı gene sendikanın bir başka önerisi var, bu önerinin -ben uzun okumak istemiyorum- en sonunda da bunun 44 milyon TL'ye çekilebileceğini öneriyor sendika. Yani sendika biraz ücret sendikacılığı yapmıyor, daha toplumsal bakıyor, daha sosyal bir yaklaşımla, hem de bu işçileri dışarıdan aldığınız zaman bu işten anlamayan insanlar olacak, dört yıldır, beş yıldır bu fabrikalarda çalışan işçilerin, hazır tecrübeli işçilerin çok daha ucuza istihdam edilebileceğini öneriyor. Bunu dikkate almak gerektiğini düşünüyorum.

Bir de bu genel olarak...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Şeker fabrikalarında böyle bir şey söz konusu değil.

ALAATTİN YÜKSEL (İzmir) – Şeker fabrikalarında da böyle bir şey gözledim. Sizin sorunuz değil bana yanıt vermek yani var mı yok mu?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Size yanıt vermiyorum, Sayın Başkanla konuşuyorum.

BAŞKAN – Alaattin Bey, lütfen toparlayalım.

ALAATTİN YÜKSEL (İzmir) – Zaten bitti benim bununla ilgili söyleyeceğim.

Efendim, bu sadece istihdam sorununu çözmek değil, bölgesel kalkınmayı da, yani Türkiye'de bugün bizim ortalama millî gelirimizin bölgeler arasına baktığınız zaman, işte, Avrupa standartlarında bunun en az yüzde 75 olması gerekir, yani ülkenin ortalama millî gelirinin yüzde 75'i olması gerekir oysa bugün bizim Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bu oran yüzde 55'ler civarındadır. Bu bölgesel kalkınma açısından da oradaki özelleştirme ve fabrikaların çalıştırılmasını bu anlamda da dikkate alıyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet.

İsmail Bey, buyurun, son söz sizde.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Evet, Sayın Başkanım, ben de şunu ifade etmek istiyorum: Tabii ki bu özellikle raf ömrü uzun olan gazlı içeceklerde glikoz ve fruktozdan üretilen şeker kullanılmakta. Yani siz bunun gerekli olduğunu ifade ettiniz. Yani piyasada da şöyle bir algı var, işte, glikoz ve fruktozdan elde edilen şekerlerin sanki sağlığa zararlıymış gibi olduğu iddia edilmekte. Bunun tabii ki net olarak ispatı yapılmış değil. Diğer taraftan sakkarozdan üretilen şeker de normalde o da sağlığa tamamen yararlı değildir, aynı zamanda onların da zararı vardır.

Şöyle bir şey yapabilir miyiz diye ben çok düşünüyorum: Yani bu raf ömrü uzun olacak gıdalarda, glikoz ve fruktozdan üretilmiş şekerleri kullanalım ama bunun yanında rekabet açısından sakkarozdan üretilen şekerin Türkiye'deki geçen yıl ortalama satış fiyatı 1 lira 94 kuruş ama nişasta bazlı şekerin de 1 lira 37 kuruş. Dolayısıyla da, birinin diğeriyle rekabet etmesi mümkün değil.

Özellikle pastane sektöründe ve tatlı mamuller satan yerlerde, baklava gibi şeyler satan yerlerde insanların aklına şu gelebiliyor: “Bunlar daha ucuz olduğu için, nişastadan üretilen şeker, sakkarozdan üretilen şekerin yerine bunlar kullanılıyor mu?” diye insanların aklından geçebilir yani bunlarla ilgili kontrollerin olması gerektiğini ben düşünüyorum. Burada da şöyle bir şey olabilir: Yani insanları bilgilendirmek açısından, bu üreticilerin mutlaka ürettikleri ürünün içindeki şekerin nişastadan mı elde edildiğini, yoksa sakkarozdan mı elde edildiğini yazarsa, en azından insanlar kullanırken bunu daha bilinçli olarak kullanır diye düşünüyorum ben, bir tavsiye olarak bunu söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Haydar Bey, on iki dakika konuşmuşsunuz. Ben buradan bakıyorum, şimdi bir daha söz istiyorsunuz. Sorularınıza cevap almadık daha.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olsun, ben bir şey daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Eksik bir şey mi kaldı? Bir-iki cümleyle tekrarlarsanız veyahut da tekrara düşmeden sorarsanız memnun olurum.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tekrara düşmeyeceğim ama...

Şimdi, bende iki tane belge var sizin kurumunuz tarafından bana yollanan. İki tane soru sormuşum; birini alt komisyonda sormuşum, diğeri de burada konuşulan bir konu. Yine, buradaki bedeli ödenen pancar tonuyla ilgili yıllara göre bir dağılım istemişim. Şimdi, iki belgeyi de siz yolladınız bana. Ben, işin içinden çıkamıyorum. Birinde 16 milyon 126 bin ton bedeli ödenen pancar olarak görülmekteyken –örneğin, 2011 yılından örnek veriyorum- diğer belgede 8 milyon ton, 8,9 veya 9 milyon ton olarak gözükmekte. Birinde üretim maliyeti ton başına 111 lira gözükürken, diğerinde üretim maliyeti ton başına 96 lira gözükmektedir. Yani, şimdi bir karşılaştırma yapabilmem veya değerlendirme yapabilmem için...

BAŞKAN – Soralım o zaman, farklılık nereden geliyor?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir defa bu. Yani gerekirse bu belgeleri veririm.

Yine, Mehmet Bey söyledi, bu biyoetanol konusuna çok önem veriyorum. Niye önem veriyorum? Çünkü, 2013’ten itibaren Hükümetinizin aldığı kararla, çıkan bir kanunla daha doğrusu, “yüzde 2” ve daha sonraki kanunla “yüzde 3 şeklinde uygulanacak” diye. Ama bununla ilgili ben bir medis araştırma önergesi de verdim, yani “Ne durumdayız, nasıl durumdayız?” Yani, 2013 geldi, uygulayabilir miyiz, üretim kapasitemiz buna yeterli mi? Evet, üretim kapasitemiz buna yeterli. Hem Türkiye Şeker Kurumunun üretim kapasitesi buna yeterli hem de özel üreten şirketlerin üretim kapasiteleri yıllık ihtiyaç olan 54 milyon tona cevap veriyor ama bu iş için üretilmiyor bunlar. Yani, şu anda Eskişehir fabrikanızda üretilen, depolarda duran, bir türlü satamadığınız biyoetanol var. Bilmiyorum sattınız mı? Sattıysanız söylersiniz. Çok az, düşük bir miktar var ama 2013’te bize 54 milyon ton benzine karıştıracağımız biyoetanol gerekiyor. Peki, bununla ilgili size Enerji Bakanlığından bir talep geldi mi, bunun düzenlenmesi konusunda bir çalışmanız var mı? Tabii, bu sadece şekerden üretilmiyor arkadaşlar -Mehmet Bey de söyledi- başka bitkilerden de üretiliyor ama Şeker Kurumuna veya Enerji Bakanlığından bu konuda size bir talep geldi mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Hüsnü Bey buyurun.

Tekrar hatırlatıyorum: Teknik çalışma gerektiren, ayrıntılı çalışma gerektiren sorulara Komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak cevap verebilirsiniz.

Buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyelerimiz; öncelikle, gerçekten konuyla ilgili olmanız ve bu kadar sektörün içinde birileri gibi bu soruları sormanızdan dolayı teşekkür ediyorum. Birkaç hususu...

BAŞKAN – KİT Komisyonundaki arkadaşlarımız yaklaşık 100 civarında farklı ticari alanda faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüslerini denetledikleri için burada hemen hemen her konuda fikir yürütebilecek seviyede bilgi sahibi arkadaşlarımız, sağ olsunlar.

Buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Onun zorluğunu bildiğim için şeker noktasındaki ayrı bir bilgi birikimi de hakikaten beni sevindiren bir husus oldu fakat birkaç hususu ayırt etmek gerekiyor. Birincisi, ben, Şeker Kurumu Başkanıyım, Şeker Kurumu Başkanlığı düzenleyici, denetleyici kurum. Bir de Türkşeker, yani 25 fabrikanın bulunduğu Türkşeker Anonim Şirketi var. Onun Genel Müdürü ise Azmi Bey. Yani, ikimiz farklı yerlerdeyiz. Onun için, biz Şeker Kurumu olarak kota

dağıtırken şirket bazlı olarak kota dağıtıyoruz. Yani biz, Türkşekere 1 milyon 200 bin küsur ton şeker kotası veriyoruz. O kotanın fabrika bazlı dağılımını Türkşeker kendi içinde, kendi gerekçeleriyle dağıtıyor. Nedeni ne? Haydar Bey'in ilk sorusunu, bugünkü gündemimiz olan konuyla doğrudan ilgili olmadığı için Türkşeker görüşülürken zannederseniz Azmi Bey ayrıntılı şekilde cevap verecektir.

Mehmet Bey'in sorusu: "Ticari amaçla değil de liberalleşirse dünyada zararımız ne olur? Ve tamamen ithal etsek, aradaki farkı dağıtsak?"

Bir diğer konu da, biyoetanolle ilgili yüzde 25 dünyadaki çıktıda teknolojik olarak geri miyiz? Şimdi, bu tamamen Şeker Kurumunun vereceği bir karar değil. Yani, bugün biz, elimizde Şeker Kanunu'yla bize verilen, yani yüce Meclisimizin çıkardığı kanunla bize verilen yetkileri kullanmakla yükümlüüz biz ve bu yetkiler çerçevesinde faaliyetimizi yürütüyoruz. Bunun dışında bir karar almamız ya da bunun dışında bir esneklik sağlamamız mümkün değil. Biyoetanol konusunda dünyada yüzde 25'e ulaşmasının sebebi, akaryakıt fiyatlarında uluslararası piyasada yukarı doğru hareketten dolayı şeker kamışı maliyetlerinin uluslararası dünya akaryakıt fiyatlarına göre daha ucuz olması nedeniyle artan bir oranda kullanımı söz konusu. Dünya fiyatları için söylüyorum ve her geçen gün de artmakta. Eğer akaryakıt fiyatları uluslararası piyasada düşme eğilimi gösterirse -zaten son bir-iki yılda birazcık artış eğimi düştü, artış devam etmekte ama artış hızı düştü- akaryakıt fiyatlarındaki düşmeye göre şekerin akaryakıtta kullanımı ve uluslararası şekerin de fiyatı ona göre belirleniyor. O nedenle, yani bizim teknolojik olarak dünyadakinden farklı bir biyoetanol tesisi yok. Bizim teknolojik olarak altyapımız buna müsait, teknolojik olarak kurma kapasitemiz buna müsait. Bu vesileyle aynı konuda sorulan başka sorular da vardı biyoetanol konusunda. Biyoetanol konusunda bizim kurulu kapasitemiz 156 milyon litre. Bizim yüzde 2'lik ihtiyacımız 52 milyon 444 bin ton. Biz yüzde 2 zorunlu kıldığımız zaman 52 litre yani bu kurulu kapasitenin daha üçte 1'i kullanacağız. Gelecek yılın sonunda yüzde 3'e başlayacağız, yani 2014 başında. Yüzde 3'ün miktarı ise 78 milyon ton. Yani bizim kurulu kapasitemiz şu andaki talebi fazlasıyla karşılayabilecek durumda. Peki, niye yüzde 2, yüzde 3 belirlendi? Bu yüzde 2 ve yüzde 3'ü belirleyen unsur Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu. 2013 yılı başında yüzde 2, 2014 yılı başında yüzde 3 olarak. Çünkü, bir ilk başlangıç olacak, gıda amaçlı üretilen bir ürünün akaryakıtta kullanılması söz konusu olacak. Gerçi yan ürün dediğimiz melastan üretiliyor ama o kadar melas... Yani eğer siz yüzde 25'lik bir melas ihtiyacı varsa daha fazla şeker üretmeniz lazım. Bu sefer şeker uluslararası piyasada pazarlama şansınız yok.

İkinci husus, Türkiye ham petrol ithal ettiği zaman, bu ham petrolü rafineride işlediğimizde elde ettiğimiz ürünün bir kısmı dizel, bir kısmı gaz, bir kısmı benzin olarak çıkmakta. Ülke ihtiyacı olan "motorin" ya da "dizel" dediğimiz üründe işlediğimiz ham petrolün üzerinde bir talep var. Yani işlediğimiz ham petrol ihtiyacımız olan dizeli karşılamıyor. Bunun aksine, oradan üretilen benzin ise ülke ihtiyacını fazlasıyla karşılayacak durumda. Böyle de bir tablomuz var. Ham petrolün...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benzinde daha düşük, toplu ithal ediliyor benzin.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – O vergi ama, akaryakıt tüketim vergisi var, yani onu öyle hesap etmezseniz... Yani, ham petrol ithalatından daha düşük fiyattan değil, akaryakıt tüketim vergisini düşüğünüz... Tabii ki, akaryakıt tüketim vergisi yurt içinde kullanılan bir unsur. Bu nedenle, yani yüzde 2 ve yüzde 3'lük oran hem piyasadaki sektörü izlemek açısından hem de bunun tarımsal bir katkı maddesi olarak kullanımı anlamında önem arz ediyor. Bunu yüzde 25'e çıkarmak mümkün. Eğer üretim maliyetlerinizi, ithal ettiğiniz ham petrol fiyatlarına veya ona yakın fiyatlara mal edebilirsek tabii ki çıkarılabilir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu bunun da araştırmasını yapıyor, biz de yakinen takip ediyoruz ve bire bir görüşüyoruz. Bu nedenle biyoetanolle ilgili şu anda Türkiye için tablo da bu. Bizim kurulu kapasitemiz fazlasıyla mevcut, bizim teknolojik altyapımız fazlasıyla mevcut...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm, bir ay... Bir ay içerisinde hazır mısınız? Böyle bir şey gelse, yani var mı böyle bir şey?

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Tabii ki, tabii ki. Hem özel sektördeki bir fabrika tek başına karşılayabilecek durumda hem de kamumuzun bunu karşılayabilecek potansiyeli var. Tabii ki, hiç tereddüt yok orada.

BAŞKAN – Evet, devam edin lütfen.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Biyoetanol konusuyla ilgili söylemek istediğim bir diğer husus da, biyoetanol sadece şeker pancarından değil başka tarım ürünlerinden... Dünyadaki uluslararası fiyatlarda, katkı olarak kullanılan şeker pancarı değil, şeker kamışı. Brezilya'da kullanılan şeker kamışı ve Brezilya'daki biyoetanol kullanımı en üst düzeyde -Amerika Birleşik Devletleri'nde, Brezilya'da- ve buralarda kullanılan biyoetanolde şeker kamışından üretilen şeker kullanılıyor. Brezilya'da üretilen şekerin yaklaşık yüzde 48, yüzde 50, bazen yüzde 52'sine çıkıyor. Yani, uluslararası akaryakıt fiyatlarına paralel olarak yüzde 52 ile yüzde 48 arasında gidiyor üretilen şeker kamışının biyoetanol üretiminde kullanılması, diğer yarısının da şeker üretiminde kullanılması söz konusu.

BAŞKAN – Biraz özetleyelim lütfen.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Bir diğer konumuz, debimetre kullanımıyla ilgili. Bizim, debimetre olarak kurulması gereken -bazı şeker fabrikalarına kurulması gerekiyor- tüm fabrikalara kurulmuş durumda. 36 tane debimetreyi kurduk. Bir vekilimiz daha önceki bir raporu okudu zannederseniz, çünkü “Yapılacaktır, edilecektir.” doğru, daha önce “Yapılacaktır.” diyorduk, şimdi kurduk.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – 2010’da yazıyor, sayfa 41.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Tamam 2010’da geçerli, doğru bugün kurduk.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Online izlemeyle ilgili...

BAŞKAN – Şu an itibarıyla kurduk diyorsunuz.

Evet, buyurun, devam edin.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Şu an itibarıyla kurduk. Evet, 2010’da öyleydi.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sene 2012.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – İşte kuruldu, hepsi kuruldu. Hiçbir eksiğimiz yok.

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar, biliyorsunuz bizim çalışma prensibimiz, her ne kadar yıl itibarıyla görüşsek de kurum yetkilileri burada oldukları için son durumu da arkadaşlarımız bize ifade ediyorlar. Günceli de bu anlamda anlama, bilgi sahibi olma imkânına sahip oluyoruz.

Buyurun Hüsnü Bey.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Yeni kurulan nişasta bazlı bir şeker fabrikamız var. Ona 4 tane debimetre alımını bu senenin bütçesine koyduk. Yeni kuruldu bu fabrika, yeni faaliyete geçti, bu sene de onun kurulumu gerçekleştirecektir. Yani, daha önceki kurulan tüm nişasta bazlı fabrikalarımızın hepsine kurmuş bulunmaktayız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Online izleme vardı...

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Online izleme konusuna da hemen değineyim. Online izlemeyle ilgili olarak da bizim firmalarla görüşmelerimiz ve altyapı çalışmalarımız devam ediyor ve büyük bir ihtimalle... Yani bir takvim vermekte zorlanıyorum çünkü bizim kendiliğimizden yapacağımız bir şey değil, başka bir firmadan hizmet alımı şeklinde gerçekleşecek. Yani biz buradan, Ankara’dan da online debimetrelerin nasıl bir sayımla ülke üretimine katkı yaptığını izleme imkânına sahip olacağız. Onu henüz fiili olarak uygulayabilir hâlde değiliz ama o noktada da büyük bir mesafe katettik, inşallah en kısa sürede de o noktada uygulamaya geçeceğiz.

Maaşlarla ilgili bir soru soruldu. Bu da gerçekten önemli ve benim de çok arzu ettiğim, yüce Komisyonumuzu bilgilendirmeyi istediğim önemli konulardan birisi. Şeker Kurulu Başkanı olarak ben ve kurul üyesi arkadaşlarımızın hepsinin yaptığı görev ikinci görevdir arkadaşlar. Yani değerli vekillerimiz, ikinci görev, birinci görev değil. Ben, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nda Müsteşar Yardımcısıydım, sonra kanun hükmünde kararnameyle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olunca Bakanlık Müşaviri oldum, otomatikman kanunla. Bakanlık Müşavirliği benim asli görevim, ikinci görevim Kurul Başkanlığı. Diğer arkadaşların da her birinin temsil ettikleri kurumda asli görevleri var, burada ikinci görevleri var. Burada, Şeker Kurulunda aldığımız ücretler ise yine kanunda belirtilmiş, KİT’lerdeki yönetim kurulu üyelerinin aldığı ücretlerdir, o da 2.030 liradır. Yani, kurul başkanında da kurul üyelerinin de bir ayda buradaki çalışmalarının karşılığında aldığı ücret 2.030 liradır.

Yine, şeker fabrikalarındaki işçi ücretleriyle ilgili bir örnek verildi. Zannederseniz o yine Türkşekerin gündeminde ve Türkşeker konusu konuşulurken o konuyla ilgili ücretler de gündeme getirilebilir.

Ben, daha fazla da uzatmak istemiyorum. Birkaç tane daha soru vardı, onları da eğer arzu ederseniz, uygun görürseniz Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, yazılı olarak cevaplamak istiyorum ve tekrar teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet teşekkürler.

Azmi Bey, şeker fabrikaları konuşulurken çok konuşuruz.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AZMİ AKSU – Hayır, Sayın Başkanım, unuturuz belki.

BAŞKAN – Neyi unutacağız? Hiç unutmuyoruz, sen rahat ol. Neyi unutacağız?

Yok yok, hiç kusura bakma, şimdi glikoz, sakkaroz konusuna girersek çıkamayız.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AZMİ AKSU – “Türkiye şeker fabrikalarında glikoz üretilsin.” dediler de...

BAŞKAN – Tamam, onu orada konuşacağız. Şimdi, Şeker Kurumu Başkanımız burada.

Evet, diğer sorulara da yazılı olarak cevap verirsiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yalnız, bir şeye cevap vermediler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yahu, yazılı versin Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle olmaz. İki belge, iki ayrı bilgi.

BAŞKAN – Şimdi, Haydar Bey’in oradaki üretim miktarları ve maliyetleriyle ilgili olarak... Kim verecek onu?

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET AZMİ AKSU – Bunu da ben... Bir cümlede takdim edeyim onu.

BAŞKAN – Bir dakika.

Şimdi, bizim muhatabımız şu anda Kurul Başkanımız, Azmi Bey.

Hüsnü Bey buyurun.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – Şimdi, teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilimizdeki o belgeleri ben alacağım, tekrar kontrol edeceğim ama tahmin ediyorum ki, birisi Türkiye Şeker üretimi, birisi Türkşekerin üretimi. Yani böyle bir ayırımdan kaynaklanıyor. Birisi Türkşeker olarak, kamu olarak ürettiğimiz miktarı veriyor...

BAŞKAN – Yani arada bir “y” farkı var ama çok farklı anlam taşıyan “y”.

ŞEKER KURUMU BAŞKANI DR. HÜSNÜ TEKİN – ...biri Türkiye’nin toplam üretimini veriyor. Sorular nasıl soruldu cevaplar nasıl verildi bilmediğim için ondan kaynaklanmış olabilir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum: Şeker Kurumunun 2010 yılı bilançosu ve 549.181 Türk lirası 95 kuruş gelir fazlasıyla kapanan gelir ve gider tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarını ibranıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Böylelikle, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumunun 2010 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu toplantımızla 2012 yılındaki toplantılarımızı sonlandırdık. İki kuruluşumuz kaldı, onu da inşallah 2013 yılında telafi edeceğiz.

Ben, yeni yılınızın sizlere ve sevdiklerinize mutluluklar, esenlikler getirmesi temennisiyle toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.18